

Na podlagi 40. člena Zakona o osnovni šoli (Uradni list RS, št. 70/05 – uradno prečiščeno besedilo in 60/06) minister za šolstvo in šport izdaja

PRAVILNIK o izvajanju diferenciacije pri pouku v osnovni šoli

1. člen (vsebina pravilnika)

Ta pravilnik določa podrobnejše pogoje za izvajanje diferenciacije, postopek pri odločanju o izvajanju oblik diferenciacije na šoli, postopek pri odločanju učenca za raven zahtevnosti in načine oblikovanja učnih skupin za izvedbo diferenciacije v devetletni osnovni šoli.

2. člen (notranja diferenciacija)

Notranja diferenciacija se izvaja od 1. do 9. razreda pri pouku vseh predmetov in pri drugih oblikah organiziranega dela tako, da učitelj v oddelku oziroma učni skupini diferencira delo z učenci glede na njihove zmožnosti.

3. člen (fleksibilna diferenciacija)

Fleksibilna diferenciacija se izvaja tako, da se del pouka, namenjenega slovenščini in italijanščini v šolah z italijanskim učnim jezikom oziroma madžarščini kot prvemu jeziku v dvojezičnih osnovnih šolah ter matematiki in tujemu jeziku, izvaja v homogenih učnih skupinah kot nivojski pouk. Nivojski pouk poteka na treh ravneh zahtevnosti ter je namenjen utrjevanju in ponavljanju oziroma poglobljanju in razširjanju učne snovi.

Izvajanje fleksibilne diferenciacije ni obvezno. Fleksibilna diferenciacija se lahko izvaja v 4., 5., 6. in 7. razredu. Izvaja se lahko v posameznem ali vseh razredih, pri posameznem ali vseh predmetih iz prejšnjega odstavka.

V 4. razredu se fleksibilna diferenciacija uvede z mesecem aprilom. Skupno število ur nivojskega pouka pri posameznem predmetu iz prvega odstavka tega člena ne sme preseči četrte štete štete ur tega predmeta v tem obdobju.

V 5., 6. in 7. razredu skupno število ur nivojskega pouka pri posameznem predmetu iz prvega odstavka tega člena ne sme preseči četrte štete štete letnega štete štete ur posameznega predmeta.

4. člen (diferenciacija v 8. in 9. razredu)

V 8. in 9. razredu se pri predmetih iz 3. člena tega pravilnika pouk lahko organizira:

- z razporeditvijo učencev istega razreda v heterogene učne skupine,
- s hkratnim poučevanjem dveh učiteljev v oddelku pri vseh ali posameznih urah pouka,
- kot nivojski pouk v homogenih učnih skupinah na treh ravneh zahtevnosti, ki so opredeljene s cilji oziroma standardi znanja v učnih načrtih (zunanja diferenciacija),
- kot kombinacija oblik diferenciacije iz prejšnjih alinej tega odstavka.

Pri vseh oblikah diferenciacije v 8. in 9. razredu imajo učenci možnost dosepati vse cilje oziroma standarde znanja, opredeljene v učnih načrtih.

5. člen (izjema)

V šoli z enim oddelkom istega razreda oziroma s kombiniranim oddelkom, v kateri se v skladu z merili za oblikovanje učnih skupin za izvedbo nivojskega pouka dodatna skupina ne oblikuje, pri pouku poteka samo notranja diferenciacija.

6. člen (odločitev o izvajanju oblik diferenciacije)

Ravnatelj po posvetovanju s strokovnimi aktivimi najkasneje v aprilu pripravi predlog o izvajanju oblik diferenciacije v drugem in tretjem vzgojno-izobraževalnem obdobju za naslednje šolsko leto. Ravnatelj predlaga obliko diferenciacije pri posameznem predmetu iz 3. člena tega pravilnika za vsak razred posebej.

Odločitev o izvajanju oblik diferenciacije za naslednje šolsko leto sprejme svet šole najkasneje do 31. maja. Pred odločitvijo svet šole pridobi mnenje učiteljskega zbora in sveta staršev. Odločitev se sprejme praviloma za eno šolsko leto.

7. člen (seznanitev učencev in staršev)

Učence od 3. do 8. razreda in njihove starše šola najkasneje do 15. junija seznaniti z oblikami diferenciacije, ki se bodo izvajale v posameznem razredu pri predmetih iz 3. člena tega pravilnika v naslednjem šolskem letu. Šola jim predstavi organizacijske in vsebinske značilnosti izbrane oblike diferenciacije in predvideno kadrovske zasedbo za izvajanje diferenciacije.

8. člen (odločitev učenca za raven zahtevnosti)

Učenec se za raven zahtevnosti pri nivojskem pouku odloči po posvetovanju z učitelji, šolsko svetovalno službo in s starši. Odločitev o izbiri ravni zahtevnosti za naslednje šolsko leto učenec najkasneje do zaključka pouka sporoči na obrazcu, predpisanem s pravilnikom, ki ureja dokumentacijo v devetletni osnovni šoli.

Ne glede na določilo prejšnjega odstavka učenec odločitev o izbiri ravni zahtevnosti za izvajanje fleksibilne diferenciacije v 4. razredu sporoči najkasneje mesec dni pred začetkom izvajanja.

Šola pri svetovanju učencem za odločitev o ravni zahtevnosti pri nivojskem pouku pri posameznem predmetu upošteva:

- oceno pri predmetu,
- sodelovanje in dosežke na tekmovanjih iz znanja,
- sodelovanje in dosežke pri interesnih dejavnostih in drugih dejavnostih v šoli in izven nje,
- dosežke pri nacionalnem preverjanju znanja ob koncu drugega vzgojno-izobraževalnega obdobja.

9. člen (spreminjanje ravni zahtevnosti)

Učenec lahko po posvetovanju z učitelji, šolsko svetovalno službo in s starši spremeni raven zahtevnosti pri nivojskem pouku in svojo odločitev o tem sporoči na obrazcu, predpisanem s pravilnikom, ki ureja dokumentacijo v devetletni osnovni šoli.

10. člen (oblikovanje učnih skupin)

Šola za izvajanje posameznih oblik diferenciacije oblikuje učne skupine.

Heterogene učne skupine za izvajanje diferenciacije v 8. in 9. razredu se oblikujejo tako, da učence posameznega razreda v učne skupine razporedi šola. Predlog oblikovanja heterogenih učnih skupin pripravi razrednik skupaj s svetovalno službo in strokovnimi aktivisti. Pri razporeditvi učencev se upoštevajo načela celostnega pristopa, razvojne usmerjenosti, strokovne avtonomnosti, aktualnosti, interdisciplinarnosti in strokovnega sodelovanja. Skupine se ne smejo oblikovati na osnovi ocen, spola, socialnega in kulturnega porekla, veroizpovedi, etnične in narodne pripadnosti ali katerihkoli drugih osebnih okoliščin.

Homogene učne skupine za izvajanje nivojskega pouka se oblikujejo na podlagi odločitev učencev za ravni zahtevnosti, izjemoma pa se lahko oblikujejo kombinirane učne skupine za pouk na dveh ravneh zahtevnosti.

11. člen

(obseg ur za diferenciacijo v 8. in 9. razredu)

Obseg ur, namenjenih izvajanju diferenciacije v 8. in 9. razredu, mora biti enak, ne glede na to, katera oblika diferenciacije se izvaja.

Število dodatnih ur pouka, namenjenih izvajanju diferenciacije v 8. in 9. razredu pri posameznem predmetu iz 3. člena tega pravilnika, je praviloma enako številu ur pouka tega predmeta tedensko, ki jih določa predmetnik.

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

12. člen

(prehodno obdobje)

Ne glede na določilo 6. člena tega pravilnika odločitev o izvajanju oblik diferenciacije za šolsko leto 2006/2007 na predlog ravnatelja sprejme svet šole najkasneje do 10. julija 2006. Pred odločitvijo svet šole pridobi mnenje učiteljskega zbora in sveta staršev.

Ne glede na določilo 7. in 8. člena tega pravilnika šola najkasneje do začetka pouka v šolskem letu 2006/2007 učence in starše seznanj z oblikami diferenciacije. Učenci se za raven zahtevnosti odločijo najkasneje do 11. septembra 2006.

Če osnovna šola ne more izpeljati predpisanega postopka v skladu s prvim in drugim odstavkom tega člena, v šolskem letu 2006/2007 pri predmetih iz 3. člena tega pravilnika v 4., 5., 6. in 7. razredu poteka fleksibilna diferenciacija, v 8. in 9. razredu pa pri vseh urah, namenjenih tem predmetom, poteka nivojski pouk.

O obliki diferenciacije, ki jo bo izvajala v šolskem letu 2006/2007, šola obvesti Ministrstvo za šolstvo in šport in Zavod Republike Slovenije za šolstvo.

13. člen

(prehod iz programa osemletne v program devetletne osnovne šole)

Učence 5. razreda osemletne osnovne šole, ki se bodo v šolskih letih 2007/2008 in 2008/2009 vključili v izvajanje programa 7. razreda devetletne osnovne šole, in njihove starše šola ob zaključku pouka v 5. razredu seznanj z oblikami diferenciacije v skladu s 7. členom tega pravilnika. Učenci se odločijo za raven zahtevnosti v skladu z 8. členom tega pravilnika.

14. člen

(prenehanje veljavnosti predpisa)

Z dnem uveljavitve tega pravilnika preneha veljati Pravilnik o podrobnejših pogojih za organizacijo nivojskega pouka v 9-letni osnovni šoli (Uradni list RS, št. 27/99, 38/99 in 51/03), določbe 1., 2., 3. in 5. člena pa se uporabljajo do zaključka pouka v šolskem letu 2005/2006.

15. člen
(uveljavitev pravilnika)

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 0070-33/2006 Ljubljana, dne 12. junija 2006

EVA 2006-3311-0039

dr. Milan Zver l.r.

Minister za šolstvo in šport